

U S T A W A

z dnia 2016 r.

o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi ¹⁾

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa zasady przeciwdziałania, w celu ochrony interesu publicznego, praktykom polegającym na nieuczciwym wykorzystywaniu przewagi kontraktowej przez nabywców produktów rolnych lub spożywczych lub dostawców tych produktów, jeżeli to wykorzystywanie wywołuje lub może wywołać skutki na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 2. Ustawę stosuje się do umów nabycia produktów rolnych lub spożywczych, zwanych dalej „umowami”, z wyłączeniem dostaw bezpośrednich w rozumieniu przepisów o bezpieczeństwie żywności i żywienia, zawieranych między nabywcami tych produktów a ich dostawcami, jeżeli:

- 1) łączna wartość obrotów między nimi w roku wszczęcia postępowania w sprawie praktyk polegających na nieuczciwym wykorzystywaniu przewagi kontraktowej lub w którymkolwiek z dwóch lat poprzedzających rok wszczęcia postępowania przekracza 50 tys. zł oraz
- 2) obrót, o którym mowa w art. 32 ust. 2, nabywcy albo dostawcy, który stosował praktykę polegającą na nieuczciwym wykorzystywaniu przewagi kontraktowej, a w przypadku gdy należy on do grupy kapitałowej w rozumieniu art. 4 pkt 14 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2015 r. poz. 184, 1618 i 1634) obrót tej grupy kapitałowej w roku poprzedzającym rok wszczęcia postępowania, o którym mowa w pkt 1, przekroczy 100 mln zł.

Art. 3. Przepisów ustawy nie stosuje się w przypadku gdy:

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawę z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego i ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych.

- 1) dostawca zbywa produkty rolne lub spożywcze nabywcy mającemu formę spółdzielni, której dostawca jest członkiem;
- 2) dostawca będący członkiem grupy producentów rolnych w rozumieniu przepisów o grupach producentów rolnych i ich związkach sprzedaje produkty rolne lub spożywcze do grupy producentów rolnych, której jest członkiem.

Art. 4. Ochrona przed nieuczciwym wykorzystywaniem przewagi kontraktowej przewidziana w ustawie nie wyłącza ochrony wynikającej z innych ustaw, w szczególności z przepisów o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.

Art. 5. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) przewaga kontraktowa – sytuację:
 - a) nabywcy względem dostawcy, w której dla dostawcy nie istnieją wystarczające i faktyczne możliwości zbycia produktów rolnych lub spożywczych do innych nabywców oraz występuje znaczna dysproporcja w potencjale ekonomicznym na korzyść nabywcy, albo
 - b) dostawcy względem nabywcy, w której dla nabywcy nie istnieją wystarczające i faktyczne możliwości nabycia produktów rolnych lub spożywczych od innych dostawców oraz występuje znaczna dysproporcja w potencjale ekonomicznym na korzyść dostawcy;
- 2) przedsiębiorca – przedsiębiorcę w rozumieniu art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów;
- 3) dostawca – przedsiębiorcę, który wytwarza lub przetwarza produkty rolne lub spożywcze oraz odpłatnie zbywa je nabywcy;
- 4) nabywca – przedsiębiorcę, który bezpośrednio lub pośrednio nabywa od dostawcy produkty rolne lub spożywcze w celu ich sprzedaży lub odsprzedaży;
- 5) produkt rolny lub spożywczy – środek spożywczy w rozumieniu art. 2 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd do Spraw Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w sprawie bezpieczeństwa żywności (Dz. Urz. WE L 31 z 01.02.2002, str. 1, z późn. zm.²⁾ – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 6, str. 463);

²⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 245 z 29.09.2003, str. 4 – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 7, str. 614, Dz. Urz. UE L 100 z 8.04.2006, str. 3, Dz. Urz.

- 6) rok obrotowy – rok obrotowy w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330, z późn. zm.³⁾);
- 7) tajemnica przedsiębiorstwa – tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2003 r. poz. 1503, z późn. zm.⁴⁾).

Rozdział 2

Praktyki nieuczciwie wykorzystujące przewagę kontraktową

Art. 6. 1. Zakazane jest nieuczciwe wykorzystywanie przewagi kontraktowej nabywcy względem dostawcy oraz dostawcy względem nabywcy.

2. Wykorzystywanie przewagi kontraktowej jest nieuczciwe, jeżeli jest sprzeczne z dobrymi obyczajami i zagraża lub narusza istotny interes drugiej strony.

3. Nieuczciwe wykorzystywanie przewagi kontraktowej polega w szczególności na:

- 1) nieuzasadnionym rozwiązaniu umowy lub zagrożeniu rozwiązaniem umowy;
- 2) przyznaniu wyłącznie jednej stronie uprawnienia do rozwiązania umowy, odstąpienia od niej lub jej wypowiedzenia;
- 3) uzależnianiu zawarcia lub kontynuowania umowy od przyjęcia lub spełnienia przez jedną ze stron innego świadczenia, niemającego rzeczowego ani zwyczajowego związku z przedmiotem umowy;
- 4) nieuzasadnionym wydłużaniu terminów płatności za dostarczone produkty rolne lub spożywcze.

Rozdział 3

Decyzje w sprawach praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową

Art. 7. 1. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwany dalej „Prezesem Urzędu”, wydaje decyzję o uznaniu praktyki za nieuczciwie wykorzystującą przewagę kontraktową, jeżeli stwierdzi naruszenie zakazu określonego w art. 6.

UE L 60 z 5.03.2008, str. 17, Dz. Urz. UE L 188 z 18.07.2009, str. 14 i Dz. Urz. UE L 189 z 27.06.2014, str. 1.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 613, z 2014 r. poz. 768 i 1100, z 2015 r. poz. 4, 978, 1045, 1166, 1333, 1844 i 1893 oraz z 2016 r. poz. 615.

⁴⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. poz. 959, 1693 i 1804, z 2005 r. poz. 68, z 2007 r. poz. 1206 oraz z 2009 r. poz. 1540.

2. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Urzędu nakazuje zaniechanie stosowania praktyki naruszającej zakaz, o którym mowa w art. 6, jeżeli do czasu wydania tej decyzji praktyka nie została zaprzestana.

3. Ciężar udowodnienia, że praktyka naruszająca zakaz, o którym mowa w art. 6, została zaprzestana spoczywa na stronie postępowania.

Art. 8. 1. Jeżeli w toku postępowania w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową zostanie uprawdopodobnione – na podstawie okoliczności sprawy, informacji zawartych w zawiadomieniu, o którym mowa w art. 12 ust. 1, lub będących podstawą wszczęcia postępowania – że został naruszony zakaz, o którym mowa w art. 6, a strona postępowania, zobowiąże się do podjęcia lub zaniechania określonych działań w celu zakończenia naruszenia lub usunięcia jego skutków, Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, zobowiązać tę stronę do wykonania tych zobowiązań.

2. W przypadku gdy strona postępowania zaprzestała naruszania zakazu, o którym mowa w art. 6, i zobowiąże się do usunięcia skutków tego naruszenia przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio.

3. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Urzędu może określić termin wykonania zobowiązań.

4. W decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Urzędu nakłada na stronę postępowania obowiązek składania w wyznaczonym terminie informacji o stopniu realizacji zobowiązań, o których mowa w ust. 1.

5. W przypadku wydania decyzji, o której mowa w ust. 1, przepisów art. 7 i art. 32 ust. 1 nie stosuje się, z zastrzeżeniem ust. 7.

6. Prezes Urzędu może, z urzędu, uchylić decyzję, o której mowa w ust. 1, w przypadku gdy:

- 1) została ona wydana w oparciu o nieprawdziwe, niekompletne lub wprowadzające w błąd informacje lub dokumenty;
- 2) strona postępowania nie wykonuje zobowiązań lub obowiązków, o których mowa w ust. 1–4.

7. Prezes Urzędu może, za zgodą strony postępowania, z urzędu uchylić decyzję, o której mowa w ust. 1, w przypadku gdy nastąpiła zmiana okoliczności mających istotny wpływ na wydanie tej decyzji.

8. W przypadku uchylenia decyzji, o której mowa w ust. 1, Prezes Urzędu orzeka co do istoty sprawy.

Rozdział 4

Postępowanie w sprawach praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową

Art. 9. Prezes Urzędu jest organem właściwym w sprawach praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową.

Art. 10. 1. Postępowanie w sprawach praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową wszczyna się z urzędu.

2. Wszczęcie postępowania w sprawach praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową może być poprzedzone postępowaniem wyjaśniającym.

Art. 11. 1. Prezes Urzędu może wszcząć z urzędu, w drodze postanowienia, postępowanie wyjaśniające, jeżeli okoliczności wskazują na możliwość naruszenia przepisów ustawy.

2. Postępowanie wyjaśniające może mieć na celu w szczególności wstępne ustalenie, czy nastąpiło naruszenie przepisów ustawy uzasadniające wszczęcie postępowania w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową.

3. Zakończenie postępowania wyjaśniającego następuje w drodze postanowienia.

4. Postępowanie wyjaśniające nie powinno trwać dłużej niż 4 miesiące, a w sprawach szczególnie skomplikowanych – nie dłużej niż 5 miesięcy od dnia jego wszczęcia.

Art. 12. 1. Przedsiębiorca może zgłosić Prezesowi Urzędu na piśmie zawiadomienie dotyczące podejrzenia stosowania wobec niego praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową.

2. Zawiadomienie, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) wskazanie podmiotu, któremu zarzucane jest stosowanie praktyki nieuczciwie wykorzystującej przewagę kontraktową;
- 2) opis stanu faktycznego będącego podstawą zawiadomienia;
- 3) uprawdopodobnienie naruszenia przepisów ustawy;
- 4) dane identyfikujące zgłaszającego zawiadomienie.

3. Do zawiadomienia dołącza się wszelkie dokumenty, które mogą stanowić dowód naruszenia przepisów ustawy.

4. Prezes Urzędu przekazuje zgłaszającemu zawiadomienie, w terminie określonym w art. 35–37 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego, informację na piśmie o sposobie rozpatrzenia zawiadomienia wraz z uzasadnieniem.

Art. 13. Prezes Urzędu, bez wszczynania postępowania, może wystąpić do przedsiębiorcy w sprawach praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową. Przepis art. 49a ust. 2 i 3 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów stosuje się odpowiednio.

Art. 14. 1. Stroną postępowania jest każdy wobec kogo zostało wszczęte postępowanie w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową.

2. Prezes Urzędu wydaje postanowienie o wszczęciu postępowania w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową i zawiadamia o tym strony.

Art. 15. 1. Przedsiębiorcy są obowiązane do przekazywania wszelkich koniecznych informacji i dokumentów na żądanie Prezesa Urzędu.

2. Żądanie, o którym mowa w ust. 1, powinno zawierać:

- 1) wskazanie zakresu informacji;
- 2) wskazanie celu żądania;
- 3) wskazanie terminu udzielenia informacji;
- 4) pouczenie o sankcjach za nieudzielenie informacji lub za udzielenie informacji nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd.

3. Każdy ma prawo składania na piśmie – z własnej inicjatywy lub na prośbę Prezesa Urzędu – wyjaśnień dotyczących istotnych okoliczności sprawy.

Art. 16. W postępowaniu w sprawach praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową stosuje się odpowiednio przepisy art. 5, 51–61, 69, 71–73, 74, 77, 78 oraz 80 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów.

Art. 17. 1. W toku postępowania przed Prezesem Urzędu może być przeprowadzona przez upoważnionego pracownika Urzędu lub Inspekcji Handlowej, zwanego dalej „kontrolującym”, kontrola u każdego przedsiębiorcy, zwanego dalej „kontrolowanym”, w zakresie objętym tym postępowaniem.

2. Prezes Urzędu może upoważnić do udziału w kontroli osoby posiadające wiadomości specjalne, jeżeli do przeprowadzenia kontroli niezbędne są tego rodzaju wiadomości.

3. Do upoważnień do przeprowadzenia kontroli lub do udziału w kontroli, stosuje się art. 105a ust. 3–7 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów.

Art. 18. 1. W celu uzyskania informacji mogących stanowić dowód w sprawie kontrolujący ma prawo:

- 1) wstępu na grunt oraz do budynków, lokali lub innych pomieszczeń oraz środków transportu kontrolowanego;
- 2) żądania udostępnienia związanych z przedmiotem kontroli akt, ksiąg, wszelkiego rodzaju pism, dokumentów oraz ich odpisów i wyciągów, korespondencji przesyłanej pocztą elektroniczną, informatycznych nośników danych w rozumieniu przepisów o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne, innych urzędzeń zawierających dane informatyczne lub systemów informatycznych, w tym także zapewnienia dostępu do systemów informatycznych będących własnością innego podmiotu zawierających dane kontrolowanego związane z przedmiotem kontroli, w zakresie, w jakim kontrolowany ma do nich dostęp;
- 3) sporządzania notatek z materiałów i korespondencji, o których mowa w pkt 2;
- 4) żądania sporządzenia przez kontrolowanego kopii lub wydruków materiałów, korespondencji, o których mowa w pkt 2, oraz informacji zgromadzonych na nośnikach, w urządzeniach lub w systemach, o których mowa w pkt 2;
- 5) żądania od kontrolowanego lub osób przez niego upoważnionych:
 - a) ustnych wyjaśnień dotyczących przedmiotu kontroli,
 - b) udostępnienia i wydania przedmiotów mogących stanowić dowód w sprawie.

2. Osobie upoważnionej do udziału w kontroli na podstawie art. 17 ust. 2, przysługują uprawnienia kontrolującego w zakresie wstępu na grunt oraz do budynków, lokali lub innych pomieszczeń oraz środków transportu kontrolowanego oraz dostępu do materiałów i korespondencji oraz informacji zgromadzonych na nośnikach, w urządzeniach lub w systemach, o których mowa w ust. 1 pkt 2, a także do sporządzania z nich notatek.

3. W toku kontroli kontrolujący może korzystać z pomocy funkcjonariuszy innych organów kontroli państwowej lub Policji. Organy kontroli państwowej lub Policja wykonują czynności na polecenie kontrolującego.

4. Do utrwalania przebiegu kontroli lub poszczególnych czynności w jej toku przy pomocy urządzeń rejestrujących obraz lub dźwięk stosuje się art. 105b ust. 4 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów.

Art. 19. 1. Kontrolowany lub osoba przez niego upoważniona są obowiązani do:

- 1) udzielenia żądanych informacji;
- 2) umożliwienia wstępu na grunt oraz do budynków, lokali lub innych pomieszczeń oraz środków transportu kontrolowanego;

- 3) udostępnienia i wydania materiałów, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 2, lub innych przedmiotów mogących stanowić dowód w sprawie;
- 4) umożliwienia dostępu do informatycznych nośników danych, urządzeń lub systemów informatycznych, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 2, w zakresie informacji zgromadzonych na tych nośnikach, w urządzeniach lub w systemach, w tym do korespondencji przesyłanej pocztą elektroniczną.

2. Osoby, o których mowa w ust. 1, mogą odmówić udzielenia informacji lub współdziałania w toku kontroli tylko wtedy, gdy naraziłoby to je lub ich małżonka, wstępnych, zstępnych, rodzeństwo oraz powinowatych w tej samej linii lub stopniu, jak również osoby pozostające w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli, a także osobę pozostającą we wspólnym pożyciu, na odpowiedzialność karną. Prawo odmowy udzielenia informacji lub współdziałania w toku kontroli trwa po ustaniu małżeństwa lub rozwiązaniu stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli.

Art. 20. 1. Kontrolowany zapewnia kontrolującemu oraz osobom upoważnionym do udziału w kontroli warunki i środki niezbędne do sprawnego przeprowadzenia kontroli, a w szczególności:

- 1) sporządza we własnym zakresie kopie lub wydruki materiałów i korespondencji, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 2, oraz informacji zgromadzonych na nośnikach, w urządzeniach lub systemach, o których mowa w tym przepisie;
- 2) zapewnia w miarę możliwości samodzielne zamknięte pomieszczenie, jeżeli jest to niezbędne do przeprowadzenia kontroli;
- 3) zapewnia wydzielone miejsce do przechowywania dokumentów i zabezpieczonych przedmiotów;
- 4) udostępnia środki łączności, którymi dysponuje, w zakresie niezbędnym do wykonywania czynności kontrolnych.

2. Kontrolowany dokonuje potwierdzenia za zgodność z oryginałem sporządzonych kopii dokumentów i wydruków. W przypadku odmowy potwierdzenia za zgodność z oryginałem potwierdza je kontrolujący, o czym czyni wzmiankę w protokole kontroli.

Art. 21. Do kontroli przeprowadzanej na podstawie art. 17 ust. 1 stosuje się art. 105f–105h, art. 105j i art. 105k ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów.

Art. 22. Do kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorcy stosuje się przepisy rozdziału 5 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 584, z późn. zm.⁵⁾).

Art. 23. 1. Podmiot, o którym mowa w art. 18 ust. 1 pkt 2, którego prawa zostały naruszone w toku kontroli, może wnieść zażalenie do Sądu Okręgowego w Warszawie – sądu ochrony konkurencji i konsumentów, zwanego dalej „sądem ochrony konkurencji i konsumentów”, na czynności kontrolne wykraczające poza zakres przedmiotowy kontroli lub inne czynności kontrolne podjęte z naruszeniem przepisów, w terminie 7 dni od dnia dokonania tych czynności.

2. Wniesienie zażalenia nie wstrzymuje kontroli.

3. Zażalenie wnosi się do sądu ochrony konkurencji i konsumentów za pośrednictwem Prezesa Urzędu, który przekazuje je wraz z odpowiedzią do sądu w terminie 7 dni od dnia wniesienia zażalenia.

4. Sąd ochrony konkurencji i konsumentów rozpoznaje zażalenie w terminie 7 dni od dnia jego przekazania przez Prezesa Urzędu. Postanowienie sądu uzasadnia z urzędu. Na postanowienie sądu przysługuje zażalenie do sądu drugiej instancji.

5. W przypadku uwzględnienia zażalenia przez sąd ochrony konkurencji i konsumentów dowody uzyskane w wyniku zaskarżonej czynności kontrolnej nie mogą być wykorzystane w prowadzonym postępowaniu oraz w postępowaniach prowadzonych na podstawie odrębnych przepisów.

Art. 24. Prezes Urzędu umarza postępowanie w drodze postanowienia, w przypadku nienałożenia kary pieniężnej, o której mowa w art. 33 lub art. 34.

Art. 25. 1. W sprawach nieuregulowanych w ustawie do postępowania przed Prezesem Urzędu stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. W sprawach dotyczących dowodów w postępowaniu przed Prezesem Urzędu w zakresie nieuregulowanym w niniejszym rozdziale stosuje się odpowiednio art. 227–315 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego.

Art. 26. Postępowanie w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową powinno być zakończone nie później niż w terminie 5 miesięcy od dnia

⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 699, 875, 978, 1197, 1268, 1272, 1618, 1649, 1688, 1712, 1844 i 1893 oraz z 2016 r. poz. 65 i 352.

wszczęcia. Przepisy art. 35–38 Kodeksu postępowania administracyjnego stosuje się odpowiednio.

Art. 27. Prezes Urzędu może nadać rygor natychmiastowej wykonalności decyzji w całości lub w części, jeżeli stosowanie praktyki zagraża dalszemu funkcjonowaniu przedsiębiorcy, w stosunku do którego strona postępowania wykorzystywała przewagę kontraktową.

Art. 28. Od decyzji Prezesa Urzędu przysługuje odwołanie do sądu ochrony konkurencji i konsumentów, w terminie miesiąca od dnia jej doręczenia. Art. 81 ust. 2, 3, 4 i 5 oraz art. 82 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów stosuje się odpowiednio.

Art. 29. Prezes Urzędu publikuje na stronie internetowej Urzędu, w całości treść decyzji wydawanych na podstawie przepisów ustawy, z zastrzeżeniem, że publikacja uzasadnienia nie obejmuje tajemnicy przedsiębiorstwa, jak również innych informacji podlegających ochronie na podstawie odrębnych przepisów. Publikacja jest opatrzona informacją czy decyzja jest prawomocna.

Art. 30. Przepisy niniejszego rozdziału stosuje się odpowiednio w sprawach nakładania kar pieniężnych.

Art. 31. 1. Nie wszczyna się postępowania w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową, jeżeli od końca roku w którym zaprzestano ich stosowania, upłynęły 2 lata.

2. Nie wszczyna się postępowania w sprawach nakładania kar pieniężnych, jeżeli upłynęły 2 lata od końca roku, w którym:

- 1) dopuszczono się naruszenia przepisów ustawy;
- 2) uprawomocniła się decyzja o nałożeniu kary pieniężnej.

Rozdział 5

Przepisy o karach pieniężnych

Art. 32. 1. Prezes Urzędu może nałożyć na dostawcę albo nabywcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości nie większej niż 3% obrotu osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary, jeżeli dostawca albo nabywca, choćby nieumyślnie dopuścił się naruszenia zakazu określonego w art. 6.

2. Obrót, o którym mowa w ust. 1, oblicza się jako sumę:

- 1) przychodów wykazanych w rachunku zysków i strat – w przypadku dostawcy albo nabywcy, o którym mowa w ust. 1 sporządzającego taki rachunek na podstawie przepisów o rachunkowości;
- 2) przychodów wykazanych w rocznym sprawozdaniu finansowym równoważnym do rachunku zysków i strat sporządzanym na podstawie przepisów o rachunkowości lub w innym dokumencie podsumowującym przychody w roku obrotowym, w tym w sprawozdaniu z wykonania budżetu – w przypadku dostawcy albo nabywcy, o którym mowa w ust. 1, który nie sporządza rachunku zysków i strat na podstawie przepisów o rachunkowości;
- 3) udokumentowanych przychodów uzyskanych w roku obrotowym w szczególności ze sprzedaży produktów, towarów lub materiałów, przychodów finansowych oraz przychodów z działalności realizowanej na podstawie statutu lub innego dokumentu określającego zakres działalności dostawcy albo nabywcy, o którym mowa w ust. 1, a także wartości uzyskanych przez tego dostawcę albo nabywcę dotacji przedmiotowych – w przypadku braku dokumentów, o których mowa w pkt 1 i 2.

3. W przypadku gdy dostawca albo nabywca, o którym mowa w ust. 1, powstał w wyniku połączenia lub przekształcenia innych podmiotów, obliczając wysokość jego obrotu, o którym mowa w ust. 1, Prezes Urzędu uwzględnia obrót osiągnięty przez te podmioty w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary.

4. W przypadku gdy dostawca albo nabywca, o którym mowa w ust. 1, nie dysponuje przed wydaniem decyzji danymi finansowymi niezbędnymi do ustalenia obrotu za rok obrotowy poprzedzający rok nałożenia kary, Prezes Urzędu, nakładając karę pieniężną na podstawie ust. 1, uwzględnia obrót osiągnięty przez tego dostawcę albo nabywcę w roku obrotowym poprzedzającym ten rok.

Art. 33. Prezes Urzędu może również nałożyć na przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości stanowiącej równowartość do 50 000.000 euro, jeżeli przedsiębiorca ten choćby nieumyślnie:

- 1) nie udzielił informacji żądanych przez Prezesa Urzędu na podstawie art. 8 ust. 4 lub 15 bądź udzielił nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji;
- 2) uniemożliwia lub utrudnia rozpoczęcie lub przeprowadzenie kontroli na podstawie art. 17, w tym nie wykonuje obowiązków określonych w art. 19 ust. 1 i art. 20 ust. 1.

Art. 34. Prezes Urzędu może nałożyć na dostawcę, nabywcę albo innego przedsiębiorcę, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości stanowiącej równowartość do 10 000 euro za każdy dzień opóźnienia w wykonaniu decyzji wydanych na podstawie art. 7, art. 8 ust. 1, postanowień wydanych na podstawie art. 105g ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 21 lub wyroków sądowych w sprawach z zakresu praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową. Karę pieniężną nakłada się, licząc od daty wskazanej w decyzji.

Art. 35. 1. Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, nałożyć na osobę pełniącą funkcję kierowniczą lub wchodzącą w skład organu zarządzającego dostawcy, nabywcy albo innego przedsiębiorcy karę pieniężną w wysokości do pięćdziesięciokrotności przeciętnego wynagrodzenia, jeżeli osoba ta umyślnie albo nieumyślnie:

- 1) nie wykonała decyzji, postanowień lub wyroków, o których mowa w art. 34;
- 2) uniemożliwia lub utrudnia rozpoczęcie lub przeprowadzenie kontroli na podstawie art. 17, w tym nie wykonuje obowiązków, o których mowa w art. 19 ust. 1 lub art. 20 ust. 1.

2. Prezes Urzędu może, w drodze decyzji, nałożyć karę pieniężną w wysokości, o której mowa w ust. 1, na:

- 1) osobę upoważnioną przez kontrolowanego, o której mowa w art. 19, za:
 - a) udzielenie w toku kontroli nieprawdziwych lub wprowadzających w błąd informacji żądanych przez Prezesa Urzędu,
 - b) uniemożliwianie lub utrudnianie rozpoczęcia lub przeprowadzenia kontroli na podstawie art. 17, w tym niewykonanie obowiązków, o których mowa w art. 19 ust. 1 lub art. 20 ust. 1;
- 2) osobę, o której mowa w art. 105a ust. 7 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów w związku z art. 17 ust. 3 ustawy, będącą pracownikiem kontrolowanego, za uniemożliwianie lub utrudnianie okazania dokumentów wymienionych w art. 105a ust. 7 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów.

3. Prezes Urzędu może w drodze decyzji nałożyć karę pieniężną na do wysokości 5000 zł na:

- 1) świadka za nieuzasadnioną odmowę zeznań lub nieusprawiedliwione niestawiennictwo na wezwanie Prezesa Urzędu;
- 2) biegłego za nieuzasadnioną odmowę złożenia opinii, nieusprawiedliwione opóźnienie złożenia opinii lub nieusprawiedliwione niestawiennictwo na wezwanie Prezesa Urzędu.

Art. 36. 1. Prezes Urzędu, ustalając wysokość nakładanej kary pieniężnej, o której mowa w:

- 1) art. 32 ust. 1, uwzględnia w szczególności okres, stopień oraz skutki rynkowe naruszenia przepisów ustawy, przy czym stopień naruszenia Prezes Urzędu ocenia biorąc pod uwagę okoliczności dotyczące natury naruszenia i działalności dostawcy albo nabywcy, która stanowiła przedmiot naruszenia oraz specyfiki rynku, na którym doszło do naruszenia;
- 2) art. 33 i art. 35 ust. 1 pkt 2 i ust. 2, uwzględnia wpływ naruszenia na przebieg i termin zakończenia postępowania;
- 3) art. 35 ust. 1 pkt 1, uwzględnia skutki rynkowe niewykonania decyzji, postanowień i wyroków, o których mowa w art. 34.

2. Ustalając wysokość kar pieniężnych zgodnie z ust. 1 pkt 1, Prezes Urzędu bierze pod uwagę okoliczności łagodzące lub obciążające, które wystąpiły w sprawie.

3. Okolicznościami łagodzącymi, o których mowa w ust. 2, są w szczególności:

- 1) dobrowolne usunięcie skutków naruszenia;
- 2) zaniechanie przez dostawcę albo nabywcę z własnej inicjatywy stosowania praktyki nieuczciwie wykorzystującej przewagę kontraktową przed wszczęciem postępowania lub niezwłocznie po jego wszczęciu;
- 3) podjęcie z własnej inicjatywy działań w celu zaprzestania naruszenia lub usunięcia jego skutków;
- 4) współpraca z Prezesem Urzędu w toku postępowania, w szczególności przyczynienie się do szybkiego i sprawnego przeprowadzenia postępowania.

4. Okolicznościami obciążającymi, o których mowa w ust. 2, są umyślność naruszenia i dokonanie uprzednio podobnego naruszenia.

Art. 37. 1. Środki finansowe pochodzące z kar pieniężnych, o których mowa w art. 32–art. 35, stanowią dochód budżetu państwa.

2. Karę pieniężną uiszcza się w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się decyzji Prezesa Urzędu.

3. W razie upływu terminu, o którym mowa w ust. 2, kara pieniężna podlega ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

4. W przypadku nieterminowego uiszczenia kary pieniężnej odsetek nie pobiera się.

5. W przypadku uchylecia bądź zmiany prawomocnej decyzji, których następstwem jest uchylenie kary pieniężnej bądź obniżenie jej wysokości, uiszczona kara podlega zwrotowi w

części albo w całości w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania do zwrotu tej kary wraz z odpisem orzeczenia sądu i, w uzasadnionym przypadku, stwierdzeniem jego prawomocności. Przy zwrocie kary odsetek nie nalicza się.

Art. 38. Prezes Urzędu może na wniosek przedsiębiorcy lub innych osób, o których mowa w art. 35, odroczyć uiszczenie kary pieniężnej albo rozłożyć ją na raty ze względu na ważny interes wnioskodawcy. Art. 113 ust. 2 – 7 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów stosuje się odpowiednio.

Rozdział 6

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 39. W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 101, z późn. zm.⁶⁾) w części pierwszej w księdze pierwszej w tytule VII:

1) tytuł działu IVa otrzymuje brzmienie:

„Postępowanie w sprawach z zakresu ochrony konkurencji i konsumentów oraz w sprawach praktyk polegających na nieuczciwym wykorzystywaniu przewagi kontraktowej”;

2) w art. 479²⁸ w § 1 w pkt 5 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje pkt 6 w brzmieniu:

„6) zażaleń, o których mowa w art. 23 ustawy z dnia 2016 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi (Dz. U. poz. ...).”.

Art. 40. W ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 401) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 uchyla się ust. 3;

2) w art. 20 w ust. 1 w pkt 3 kropkę zastępuje się średnikiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) czynności sprawdzające u dostarczającego lub nabywającego produkty rolne należące do sektorów, o których mowa w art. 1 ust. 2 rozporządzenia nr 1308/2013 – stron umowy, o której mowa w art. 38q ust. 1.”;

3) w art. 38q ust. 4 otrzymuje brzmienie:

⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2014 r. poz. 293, 379, 435, 567, 616, 945, 1091, 1161, 1296, 1585, 1626, 1741 i 1924, z 2015 r. poz. 2, 4, 218, 539, 978, 1062, 1137, 1199, 1311, 1418, 1419, 1505, 1527, 1567, 1587, 1595, 1634, 1635, 1830 i 1854 oraz z 2016 r. poz. 195, 437 1634.

„4. Minister właściwy do spraw rynków rolnych może określić, w drodze rozporządzenia, minimalny okres obowiązywania umowy, o której mowa w ust. 1, oraz terminy zawierania takiej umowy, mając na względzie zapewnienie właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego.”;

- 4) po rozdziale 9b dodaje się rozdział 9c w brzmieniu

„Rozdział 9c

Przepisy o karach pieniężnych

Art. 40i. Kto:

- 1) nabywa bez pisemnej umowy produkty rolne należące do sektorów, o których mowa w art. 1 ust. 2 rozporządzenia nr 1308/2013, będąc do tego obowiązany zgodnie z art. 38q ust. 1,
- 2) nabywa produkty rolne należące do sektorów, o których mowa w art. 1 ust. 2 rozporządzenia nr 1308/2013, na podstawie umowy niespełniającej warunków określonych w:
 - a) art. 127 rozporządzenia nr 1308/2013 – w przypadku produktów rolnych należących do sektora, o którym mowa w art. 1 ust. 2 lit. c rozporządzenia nr 1308/2013,
 - b) art. 148 ust. 2 rozporządzenia nr 1308/2013 – w przypadku produktów rolnych należących do sektora, o którym mowa w art. 1 ust. 2 lit. p rozporządzenia nr 1308/2013,
 - c) art. 168 ust. 4 i 6 rozporządzenia nr 1308/2013 – w przypadku produktów rolnych należących do sektorów, o których mowa w art. 1 ust. 2 lit. a, b, d–o oraz q–x rozporządzenia nr 1308/2013

– podlega karze pieniężnej w wysokości 10% wartości nabytych produktów.

Art. 40j. 1. Kary pieniężne wymierza, w drodze decyzji administracyjnej, dyrektor oddziału terenowego Agencji.

2. Egzekucja nałożonych kar pieniężnych następuje w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

3. Kary pieniężne stanowią dochód budżetu państwa i są wpłacane na rachunek bankowy właściwego oddziału terenowego Agencji, w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja o nałożeniu kary stała się ostateczna.

4. W zakresie nieuregulowanym w ustawie do kar pieniężnych stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa.”.

Rozdział 7

Przepisy końcowe

Art. 41. Ustawa wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Przedstawiony projekt ustawy ma na celu wyeliminowanie z łańcucha dostaw surowców rolnych i żywności stosowania nieuczciwych praktyk handlowych.

Struktura rynku rolno-żywnościowego sprawia, że jest on szczególnie podatny na stosowanie nieuczciwych praktyk, tj. zachowań, które rażąco odbiegają od dobrego postępowania handlowego oraz są sprzeczne z zasadą dobrej wiary i uczciwego obrotu i są jednostronnie stosowane przez jednego partnera handlowego wobec jego kontrahenta.

Nieuczciwe praktyki handlowe mogą być stosowane przez każdą ze stron relacji biznesowych i na każdym etapie łańcucha dostaw.

Problem nierównowagi wśród uczestników łańcucha dostaw żywności, nie tylko w Polsce, ale i w większości krajów Unii Europejskiej, był i jest istotny z uwagi na fakt występowania silnych ekonomicznie skonsolidowanych podmiotów sektora dystrybucji, a często także przetwórstwa i słabszych rozdrobnionych podmiotów produkujących surowce rolne i artykuły spożywcze.

Dla prawidłowego funkcjonowania łańcucha dostaw żywności niezbędne jest zachowanie dobrych relacji między wszystkim jego ogniwami.

Bardzo ważne jest aby mieć świadomość, że stosowanie nieuczciwych praktyk w obrocie ww. produktami osłabia kondycję finansową producentów żywności i surowców rolnych, a co za tym idzie wpływa na obniżenie jakości produkowanych towarów, zmniejsza potencjał inwestycyjny producentów żywności, ogranicza ich działania innowacyjne. Te czynniki negatywnie oddziałują w konsekwencji na konsumenta.

W opinii wielu dostawców produktów rolnych i spożywczych powszechną praktyką jest wymuszanie przez nabywców, w tym sklepy wielkopowierzchniowe, nierównoprawnych warunków umów. Wachlarz ich jest bardzo szeroki, poczynając od narzucania wzorów umów bez możliwości negocjowania ich treści, jednostronne zrywanie umów, wymuszanie poziomu cen zakupu i wydłużanie terminów płatności za dostarczone towary, aż po dodatkowe nieekwiwalentne świadczenia, przybierające różną postać i określane różnym nazewnictwem, szczególnie dotyczy to praktyk stosowanych przez handel wielkopowierzchniowy. Należą do nich opłaty za powierzchnię ekspozycyjną i sprzedażową, opłaty za usługi reklamowe, opłaty za przeprowadzenie akcji okolicznościowej, opłaty za przekazywanie informacji o sprzedaży wyrobów w poszczególnych placówkach handlowych, opłaty z tytułu otwarcia nowej placówki nabywcy, opłaty za brak zwrotów produktów, opłaty za koszty utylizacji produktów, opłaty za wykonanie projektów w markach własnych nabywcy, opłaty

warunkowe lub bezwarunkowe, opłaty logistyczne, opłaty za elektroniczną wymianę dokumentów handlowych lub finansowych oraz upusty do publikowanych katalogów, upusty zakupowe czy upusty promocyjne. Te praktyki to praktyki, w których silniejsza strona przerzuca na drugą stronę swoje ryzyko gospodarcze. Te wszystkie praktyki powodują pogarszanie się kondycji finansowej producentów żywności, co wpływa na konieczność obniżania cen płaconych przez te firmy rolnikom za dostarczane surowce.

Nierzadkie są również przypadki, kiedy dostawcy surowców rolnych czy żywności zrywają wcześniej zawarte umowy z odbiorcami ich produktów, z uwagi na otrzymanie korzystniejszej oferty cenowej od innego nabywcy, bądź uzależniają zawarcie umowy od innych świadczeń.

Z formalnego punktu widzenia na podstawie obowiązującego w Polsce prawa podmioty mają możliwość obrony swoich interesów ekonomicznych. Przepisy, którymi potencjalnie mogą się posłużyć, zawierają w szczególności następujące akty prawne; ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2014 r. poz. 121, z późn. zm.), ustawa z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 584, z późn. zm.), ustawa z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503, z późn. zm.), ustawa z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (Dz. U. poz. 403, z późn. zm.).

Istniejące w polskim systemie prawnym środki przeciwdziałania nadużywaniu przewagi kontraktowej, przede wszystkim przez wielkie sieci handlowe wobec dostawców towarów, pomimo iż formalnie dostępne są bez ograniczeń, w praktyce nie są powszechnie wykorzystywane dla kształtowania ekwiwalentnych warunków umów w trakcie ich trwania. Przysługujące dostawcom roszczenia mają charakter prywatnoprawny i mogą być dochodzone wyłącznie na drodze postępowania sądowego. Wiąże się to z koniecznością ponoszenia przez dostawców wysokich kosztów procesu (opłaty sądowe i inne koszty), często niemożliwych do poniesienia; równocześnie postępowania sądowe są długotrwałe, mogą trwać nawet kilka lat.

Ponadto dostawcy nie chcą ryzykować retorsji ze strony wielkiej sieci, w postaci zerwania współpracy, jeżeli wystąpienie przez dostawcę z pozwem przeciwko sieci następuje w okresie trwania umowy łączącej strony – z tego powodu zwykle z roszczeniami występują dostawcy dopiero po wygaśnięciu umowy. W sytuacji uzależnienia ekonomicznego dostawców od sieci handlowych, dostawcy zwykle nie ryzykują utraty kontraktu, jeżeli łączą je z odbiorcami długoterminowe umowy współpracy.

Ustawa z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji już teraz co prawda stwarza możliwość występowania z pozwem krajowym lub regionalnym organizacjom, których celem statutowym jest ochrona interesów przedsiębiorców, co pozwala na nieujawnianie przedsiębiorców będących inicjatorami działań organizacji, jednakże wadą tego postępowania jest ograniczenie zakresu dochodzonych roszczeń. Nie jest możliwe domaganie się przez organizację naprawienia wyrządzonej szkody i wydania bezpodstawnie uzyskanych korzyści, co jest najistotniejsze dla poszkodowanych przedsiębiorców.

Również podjęte działania w zakresie opracowania i wdrożenia Kodeksu Dobrych Praktyk Handlowych, rozwiązania do dobrowolnego stosowania przez uczestników rynku żywności, wydają się wskazywać na niewielką skuteczność tego instrumentu.

Nadmienić należy, że problematyka związana z nieprawidłowościami w funkcjonowaniu łańcucha żywnościowego, została podjęta również przez instytucje Unii Europejskiej, m.in. Komisja Europejska powołała Forum Wysokiego Szczebla do spraw Poprawy Funkcjonowania Łańcucha Dostaw Żywności. Jednym z zadań nałożonych na Forum było rozwiązanie problemów związanych z praktykami handlowymi między przedsiębiorstwami. Biorąc pod uwagę sprawozdanie Komisji Europejskiej z dnia 29 stycznia 2016 r. dotyczące nieuczciwych praktyk handlowych w ramach łańcucha produktów spożywczych, realizowanych między przedsiębiorcami – COM(2016) 32 final – należy zauważyć, że:

- 1) wiele państw członkowskich już podjęło samodzielne działania zmierzające do poprawy relacji między uczestnikami łańcucha dostaw produktów spożywczych, w formie uregulowań prawnych lub samoregulacji,
- 2) Komisja Europejska aktualnie nie widzi uzasadnienia dla regulacji na poziomie wspólnotowym relacji między uczestnikami łańcucha dostaw żywności, ale jednocześnie będzie sytuację monitorować.

Mając powyższe na uwadze uzasadnione wydaje się rozwiązanie problemu nieuczciwych praktyk handlowych w łańcuchu dostaw żywności w Polsce przy wykorzystaniu rozwiązań zaproponowanych w projektowanej ustawie.

Projektowana ustawa zakazuje nieuczciwego wykorzystywania przewagi kontraktowej nabywcy względem dostawcy oraz dostawcy względem nabywcy. Pod pojęciem dostawcy należy również rozumieć rolnika. Określa, że wykorzystywanie przewagi kontraktowej przez nabywcę albo dostawcę jest nieuczciwe, jeżeli jest sprzeczne z dobrymi obyczajami i zagraża lub narusza istotny interes drugiej strony.

W projektowanej ustawie sprecyzowano na czym w szczególności polega nieuczciwe wykorzystywanie przewagi kontraktowej, tj.:

- 1) nieuzasadnione rozwiązanie umowy lub zagrożeniu rozwiązaniem umowy,
- 2) przyznaniu wyłącznie jednej stronie uprawnień do rozwiązania umowy, odstąpienia od niej lub jej wypowiedzenia,
- 3) uzależnianiu zawarcia lub kontynuowania umowy od przyjęcia lub spełnienia przez jedną ze stron innego świadczenia, niemającego rzeczowego ani zwyczajowego związku z przedmiotem umowy, np. opłata za przyjęcie towaru do sprzedaży, opłata za umieszczenie towaru na półkach, narzucenie przez nabywcę na dostawcę obowiązkowego korzystania z usług, których dostawca w prowadzeniu swojej działalności nie potrzebuje, opłaty za niezamówione usługi reklamowe, opłaty za przeprowadzenie akcji okolicznościowej nabywcy, opłaty za przekazywanie informacji o sprzedaży wyrobów w poszczególnych placówkach handlowych, opłaty z tytułu otwarcia nowej placówki nabywcy, opłaty za brak zwrotów produktów, opłaty za koszty utylizacji produktów, żądanie zwrotu kosztów poniesionych przez nabywcę w związku z organizacją, uruchomieniem czy przystosowaniem placówek handlowych przeznaczonych do sprzedaży produktów spożywczych i rolnych itd.,
- 4) nieuzasadnione wydłużanie terminów płatności za dostarczone produkty rolne lub spożywcze.

W projektowanej ustawie wskazano, że organem właściwym w sprawach praktyk polegających na nieuczciwym wykorzystywaniu przewagi kontraktowej jest Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Zadania wynikające z ustawy będą realizowane przez Prezesa Urzędu z wykorzystaniem przepisów ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2015 r. poz. 184, z późn. zm.).

Zawiadomienie dotyczące stosowania praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową może zgłosić Prezesowi Urzędu każdy przedsiębiorca, który podejrzewa stosowanie takich praktyk. Postępowanie w sprawach praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową Prezes wszczyna z urzędu, co daje ochronę przed identyfikacją zgłaszającego zawiadomienie.

Zgodnie z projektowaną ustawą Prezes Urzędu może nałożyć na dostawcę lub nabywcę produktów rolnych lub spożywczych, w drodze decyzji, karę pieniężną w wysokości nie większej niż 3% obrotu osiągniętego w roku obrotowym poprzedzającym rok nałożenia kary,

jeżeli choćby nieumyślnie dopuścił się on naruszenia zakazu nieuczciwego wykorzystania przewagi kontraktowej. Określono również kary za utrudnianie prowadzenia postępowania oraz niewykonywanie decyzji nakładającej karę. Tego typu sankcje mają mieć przede wszystkim charakter prewencyjny i zniechęcać przedsiębiorców do stosowania nieuczciwych praktyk.

Projektowana ustawa dokonuje również zmian w ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 401), wprowadzając sankcje za nabywanie przez przedsiębiorców produktów rolnych lub spożywczych bez zawartych pisemnych umów wymaganych art. 38q ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylającego rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 671), lub przy zawartych umowach niezawierających elementów określonych w ww. rozporządzeniu. Umożliwia również ministrowi właściwemu do spraw rynków rolnych określenie, w drodze rozporządzenia, minimalnego okresu obowiązywania umowy na nabycie produktów rolnych oraz terminów zawierania takiej umowy. Wprowadzane rozwiązania mają na celu poprawę funkcjonowania rynku produktów rolnych w relacjach producent rolny – nabywca.

Ponadto, projektowana ustawa uchyla ust. 3 w art. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych, zgodnie z którym minister właściwy do spraw rynków rolnych ogłasza, w drodze obwieszczenia, wykaz przepisów Unii Europejskiej w zakresie Wspólnej Polityki Rolnej objętych tą ustawą. Założeniem umieszczenia takiego przepisu w ustawie było ułatwienie podmiotom w uzyskaniu dostępu do regulacji unijnych dotyczących rynków rolnych objętych ustawą. Realizując ten przepis, Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi wydał obwieszczenie z dnia 20 grudnia 2004 r. w sprawie wykazu przepisów Unii Europejskiej w zakresie mechanizmów Wspólnej Polityki Rolnej realizowanych przez Agencję Rynku Rolnego (Dz. Urz. Min. Rol. i Roz. Wsi Nr 17, poz. 22). Wydanie obwieszczenia było celowe w pierwszych miesiącach akcesji Polski do Unii Europejskiej. Obecnie wymieniony wyżej wykaz przestał być aktualny, a jego nowelizacja nie jest zasadna, z punktu widzenia celu, jakiemu miał służyć.

Mechanizmy WPR podlegają nieustannym zmianom, które z kolei skutkują koniecznością nowelizacji przepisów unijnych, zatem wykaz przepisów ogłoszonych obwieszczeniem również należałoby poddawać ciągłej aktualizacji. Wobec tego istnieje ryzyko, że mimo dołożenia wszelkiej staranności, obwieszczenie z nowym wykazem nie będzie uwzględniało wszystkich aktów prawa obowiązujących w dniu jego ogłoszenia.

Ponadto należy zauważyć, że znaczna część przepisów unijnych określa generalne zasady regulacji rynkowych pozostawiając państwom członkowskim określenie kompetencji organów wykonujących poszczególne zadania i właściwość tych organów, co ma zasadnicze znaczenie dla podmiotów zamierzających uczestniczyć w mechanizmach WPR.

Z powyższych względów przepis art. 1 ust. 3 nie zapewnia realizacji założonego celu. Właściwą realizację tego celu zapewnia przepis zawarty w art. 11 ust. 1 pkt 3 ustawy nakładający na Agencję Rynku Rolnego zadanie opracowywania i upowszechniania informacji związanych z realizacją mechanizmów Wspólnej Polityki Rolnej i mechanizmów krajowych oraz innych mechanizmów na rynkach produktów rolnych i żywnościowych oraz warunki udziału w tych mechanizmach. Na tej podstawie Agencja na swojej stronie internetowej umieszcza na bieżąco aktualizowane informacje o przepisach unijnych i krajowych obowiązujących na danym rynku rolnym oraz wszelkie istotne wiadomości dla beneficjentów korzystających z mechanizmów administrowanych przez Agencję.

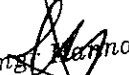
Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt ustawy został zamieszczony na stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Rządowego Centrum Legislacji.

Przedmiot projektowanej regulacji nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

Projektowana ustawa podlega procedurze notyfikacji zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.).

Projektowana ustawa znajduje się w wykazie prac legislacyjnych Rady Ministrów.

NACZELNIK WYDZIAŁU

mgr Maria Kulik-Wojtyś

DYREKTOR DEPARTAMENTU

Opracowano w:

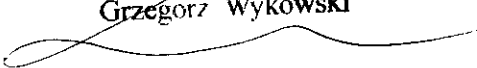

Waldemar Sednaczyński

Departamencie Rynków Rolnych

ZASTĘPCA DYREKTORA
Grzegorz Wykowski

Za zgodność pod względem prawnym i redakcyjnym:

Dyrektor Departamentu
Prawniczego i Legislacyjnego

Grzegorz Wykowski

Akceptował:

SEKRETARZ STANU

Jacek Bogucki

<p>Nazwa projektu Ustawa o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi.</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Pan Jacek Bogucki – Sekretarz Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Dariusz Goszczyński – Zastępca Dyrektora Departamentu Rynków Rolnych, tel. 22/623 27 07, dariusz.goszczyński@minrol.gov.pl, Hanna Kulik-Wojtyś – MRiRW, tel. 22 623 11 03, email: Hanna.Kulik-Wojtys@minrol.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 9.06.2016</p> <p>Źródło: Program działań MRiRW na lata 2015-2019</p> <p>Nr w wykazie prac: UD43</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Struktura rynku rolno-żywnościowego sprawia, że jest on szczególnie podatny na stosowanie nieuczciwych praktyk, tj. zachowań, które rażąco odbiegają od dobrego postępowania handlowego oraz są sprzeczne z zasadą dobrej wiary i uczciwego obrotu i są jednostronnie stosowane przez jednego partnera handlowego wobec jego kontrahenta.

Nieuczciwe praktyki handlowe mogą być stosowane przez każdą ze stron relacji biznesowych i na każdym etapie łańcucha dostaw.

W opinii wielu dostawców produktów rolnych i spożywczych powszechną praktyką jest wymuszanie przez nabywców, w tym sklepy wielkopowierzchniowe, nierównoprawnych warunków umów. Wąchlarz ich jest bardzo szeroki, począwszy od narzucania wzorów umów bez możliwości negocjowania ich treści, jednostronne zrywanie umów, wymuszanie poziomu cen zakupu i wydłużanie terminów płatności za dostarczone towary, aż po dodatkowe nieekwiwalentne świadczenia, przybierające różną postać i określane różnym nazewnictwem, szczególnie dotyczy to praktyk stosowanych przez handel wielkopowierzchniowy.

Nierzadkie są również przypadki, kiedy dostawcy surowców rolnych czy żywności zrywają wcześniej zawarte umowy z odbiorcami ich produktów, z uwagi na otrzymanie korzystniejszej oferty cenowej od innego nabywcy, bądź uzależniają zawarcie umowy od innych świadczeń.

Problem nierównowagi wśród uczestników łańcucha dostaw żywności, nie tylko w Polsce, ale i w większości krajów Unii Europejskiej, był i jest istotny, z uwagi na fakt występowania silnych ekonomicznie skonsolidowanych podmiotów sektora dystrybucji, a często także przetwórstwa i słabszych rozdrobnionych podmiotów produkujących produkty rolne i spożywcze.

Z formalnego punktu widzenia na podstawie obowiązującego w Polsce prawa podmioty mają możliwość obrony swoich interesów ekonomicznych. Przepisy, którymi potencjalnie mogą się posłużyć, zawierają w szczególności następujące akty prawne:

- 1) ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2014 r. poz. 121, z późn. zm.),
- 2) ustawa z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 584, z późn. zm.),
- 3) ustawa z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2003 r. Nr 153, poz. 1503, z późn. zm.),
- 4) ustawa z dnia 8 marca 2013 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (Dz. U. poz. 403, z późn. zm.).

Przysługujące podmiotom roszczenia mają charakter prywatnoprawny i mogą być dochodzone wyłącznie na drodze postępowania sądowego. Wiąże się to z koniecznością ponoszenia przez nie wysokich kosztów procesu (opłaty sądowe i inne koszty), często niemożliwych do poniesienia; równocześnie postępowania sądowe są długotrwałe, mogą trwać nawet kilka lat.

Zwykle głównie dostawcy nie chcą też ryzykować retorsji ze strony np. wielkiej sieci, w postaci zerwania współpracy.

Podjęte działania w zakresie opracowania i wdrożenia Kodeksu Dobrych Praktyk Handlowych, rozwiązania do dobrowolnego stosowania przez uczestników rynku żywności, wskazują na niewielką skuteczność tego instrumentu.

Przedstawiony projekt ustawy ma na celu wyeliminowanie z łańcucha dostaw żywności nieuczciwego

wykorzystywania przewagi kontraktowej przez jedną ze stron umowy. Rozwiązywaniu sporów pomiędzy podmiotami o podobnej sile przetargowej w dalszym ciągu będzie służyć, w trybie prywatnoprawnym, ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Wprowadzenie pieniężnych kar administracyjnych za nieuczciwe wykorzystywanie przewagi kontraktowej powinno skutkować zaprzestaniem stosowania takich praktyk. Tego typu sankcje mają mieć przede wszystkim charakter prewencyjny i zniechęcać strony do stosowania nieuczciwych praktyk. Istotne jest, że w projekcie ustawy zapisano, że:

- 1) postępowanie przeciwko stosującemu nieuczciwe praktyki rynkowe wszczyna z urzędu Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK),
- 2) zawiadomienie dotyczące podejrzenia stosowania praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową może zgłosić Prezesowi UOKiK przedsiębiorca, jeżeli podejrzewa stosowanie praktyk polegających na nieuczciwym wykorzystywaniu przewagi kontraktowej.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Nie istnieją żadne przepisy prawne Unii Europejskiej ukierunkowane na nieuczciwe praktyki handlowe w ramach łańcucha żywnościowego. Poszczególne kraje UE zajęły się problemem nieuczciwych praktyk, większość w postaci regulacji prawnych, niektóre o charakterze Kodeksów Dobrych Praktyk Handlowych, tj. samoregulującym wśród uczestników rynku. Rozwiązania o charakterze regulacji prawnych wprowadziły m.in.:

1) Węgry – rozwiązania w formie ustawy regulują relacje pomiędzy producentem żywności a dystrybutorem; przepisy ustawy określają definicję nieuczciwych praktyk i sankcje za ich stosowanie,

2) Hiszpania – ustawa reguluje relacje w całym łańcuchu dostaw żywności, tj. od rolnika poprzez przetwórcę do handlu detalicznego (z wyjątkiem relacji handel-konsument); ponadto, poza wprowadzeniem sankcji za stosowanie nieuczciwych praktyk handlowych, wskazuje się na możliwość korzystania z rozwiązania dobrowolnego, tj. Kodeksu Dobrych Praktyk Handlowych – jako sposobu regulowania relacji między kontrahentami,

3) Niemcy – przepisy dotyczące zwalczania nieuczciwych praktyk rynkowych w łańcuchu dostaw żywności zawarte są w ustawie przeciwko ograniczeniom konkurencji. Ustawa ta rozszerza zakaz nadużywania dominującej pozycji na relację podległości pomiędzy przedsiębiorstwami, w której jedno z nich jest zależne od drugiego (relatywna siła rynkowa). Przepisy ustawy mają zastosowanie do relacji między przedsiębiorcami na wszystkich szczeblach łańcucha dostaw żywności i obowiązują w dwie strony w ramach tego łańcucha, pod warunkiem że słabszą stroną jest małe lub średnie przedsiębiorstwo,

4) Czechy – nie istnieje ujednolicona, zharmonizowana norma prawna, która stanowiłaby podstawę zwalczania nieuczciwych praktyk rynkowych specyficznie w łańcuchu dostaw żywności. Obszar ten reguluje wiele aktów prawnych, ale do najistotniejszych należy znowelizowana ustawa o znaczącej sile rynkowej, której celem jest wzmocnienie pozycji negocjacyjnej czeskich dostawców żywności wobec sieci sklepów wielkopowierzchniowych. Przepisy nowelizacji są skonstruowane tak, że urząd antymonopolowy i czescy dostawcy będą mogli zaskarżać sieci handlowe w zasadzie w każdym przypadku o wykorzystywanie dominującej pozycji na rynku i stosowanie nieuczciwych praktyk handlowych,

5) Francja – przepisy regulujące nieuczciwe praktyki handlowe między przedsiębiorstwami, są one określone w kodeksie handlowym i dotyczą wszystkich gałęzi gospodarki, w tym łańcucha dostaw artykułów rolno-spożywczych. Przepisy były wielokrotnie modyfikowane, a ostatnie zmiany wprowadziły m.in. wykaz nieuczciwych klauzul i praktyk między przedsiębiorstwami. Część z nich dotyczy wyłącznie branży rolno-spożywczej, w tym zawierania umów. Sankcje mogą być natury cywilnej (nakładane przez sąd handlowy lub cywilny) bądź administracyjnej, w zależności od rodzaju nieuczciwych praktyk handlowych.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Handlowcy zajmujący się	Ok. 100 tys. podmiotów	GUS	Wpływ regulacji przede

obrotem produktami rolnymi lub spożywczymi			wszystkim na sieci wielkopowierzchniowe o silnej pozycji rynkowej
Przetwórcy zajmujący się wytwarzaniem produktów rolnych lub spożywczych;	Ok. 13,8 tys. podmiotów wytwarzających produkty spożywcze	GUS	Wpływ regulacji przede wszystkim na podmioty zatrudniające pow. 9 pracowników, tj. 5,9 tys. podmiotów
Producenci rolni sprzedający surowce rolne na rynek	850 tys. gospodarstw	GUS	Wpływ regulacji zarówno na producentów rolnych sprzedających surowce do przetwórstwa, jak i do handlu dla konsumentów
(dodaj/usuń)			
(dodaj/usuń)			

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt dotychczas nie podlegał konsultacjom. Natomiast do tej pory środowiska producentów produktów rolnych i spożywczych składały wnioski o potrzebę uregulowania problemu w formie przepisu prawnego. Konsultacjami zostaną objęte organizacje i związki sektora rolno-spożywczego, handlu/sieci handlowe oraz inne o charakterze gospodarczym.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2015r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0,22	0,23	0,87	5,08	6,29	7,54	7,83	8,12	8,40	8,69	53,27
budżet państwa	0	0,22	0,23	0,87	5,08	6,29	7,54	7,83	8,12	8,40	8,69	53,27
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem	0,52	3,17	3,20	3,22	3,24	3,27	3,29	3,31	3,34	3,36	3,38	33,31
budżet państwa	0,52	3,17	3,20	3,22	3,24	3,27	3,29	3,31	3,34	3,36	3,38	33,31
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem	-0,52	-2,95	-2,97	-2,35	1,84	3,02	4,25	4,51	4,78	5,04	5,30	19,96
budżet państwa	-0,52	-2,95	-2,97	-2,35	1,84	3,02	4,25	4,51	4,78	5,04	5,30	19,96
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												

Źródła finansowania	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Dochody budżetu państwa będą pochodziły od przedsiębiorców stosujących nieuczciwe praktyki handlowe, na których będą nakładane kary administracyjne. Wysokość wpływów z kar została oszacowana w oparciu o średnią wysokość wpływów budżetowych w latach 2013-2015 z kar nakładanych na przedsiębiorców przez UOKiK z tytułu naruszeń zbiorowych interesów konsumentów. Kwota tak obliczonej podstawy została obniżona o 70%, gdyż maksymalny wymiar kary z tytułu stosowania nieuczciwych praktyk handlowych został w projektowanych przepisach ustalony na poziomie 30% maksymalnego wymiaru kary z tytułu naruszenia zbiorowych interesów konsumentów. Prognozy wpływów z kar modelowane są ponadto z uwzględnieniem opóźnień we wpłacaniu kar przez przedsiębiorców (w ciągu pierwszego roku od daty ich nałożenia, przedsiębiorcy dokonują wpłaty zaledwie 3,15% kwot ostatecznie zapłaconych kwot). Tak oszacowane wartości wpływów budżetowych zostały zindeksowane wskaźnikami dynamiki PKB zaczerpniętymi z dokumentu Ministerstwa Finansów „Wytyczne dotyczące stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw – aktualizacja październik 2015”.</p> <p>Najważniejsza część wydatków budżetowych związana będzie ze znaczącym rozszerzeniem</p>

kompetencji UOKiK w zakresie ochrony konkurencji w obszarze likwidacji nieuczciwych praktyk handlowych stosowanych w odniesieniu do producentów rolnych. Dodatkowe zadania UOKiK będą realizowane przez specjalnie utworzony departament zatrudniający 40 pracowników. Na podstawie aktualnych danych dotyczących Urzędu oszacowano koszty wynagrodzeń wraz z narzutami, koszty wyposażenia stanowisk oraz wydatki bieżące i inwestycyjne związane z pracą 40 osób (w tym kierownictwo departamentu). Założono wzrost wynagrodzeń wynikający wyłącznie ze wzrostu poziomu dodatków stażowych dla pracowników w kolejnych latach. Ponadto w związku z koniecznością obsługi nowej komórki administracyjnej zaplanowano dodatkowe zatrudnienie dwóch osób w ramach obsługi administracyjnej, finansowo-księgowej oraz informatycznej. W związku z niemożliwością umieszczenia nowo utworzonej komórki w obecnym budynku UOKiK zaplanowano wynajęcie dodatkowej powierzchni biurowej w centrum Warszawy. Kwota najmu została oszacowana na podstawie najnowszych doświadczeń Urzędu (w tym przeprowadzonej analizy rynku) związanych z wejściem w życie nowelizacji ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów z 2015 roku i koniecznością przeniesienia jednego z departamentów UOKiK do wynajętego pomieszczenia biurowego.

Tab. 1. Specyfikacja kosztów stałych dla UOKiK (w tys. zł.)

Lp.	Pozycja	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	Σ 2017- 2026
1.	Koszty pracy nowego departamentu	2 339	2 361	2 383	2 405	2 427	2 450	2 472	2 494	2 516	2 538	24 385
2.	Szkolenia cykliczne	40	40	40	40	40	40	40	40	40	40	400
3.	Najem	652	652	652	652	652	652	652	652	652	652	6 523
4.	Koszty pracowników administracyjnych	142	144	145	146	148	149	151	152	153	155	1 485
	RAZEM	3 174	3 197	3 221	3 244	3 268	3 291	3 315	3 338	3 361	3 385	32 793

Uruchomienie nowej komórki organizacyjnej oraz zatrudnienie nowych pracowników będzie wiązało się ponadto z poniesieniem jednorazowych kosztów w wysokości 515 864 zł, obejmujących utworzenie stanowisk komputerowych, wyposażenie serwerowni i sali konferencyjnej oraz zakup mebli dla pracowników. Koszty te zostaną poniesione przed wejściem w życie ustawy.

Szacuje się, że do trzeciego roku obowiązywania nowej ustawy wydatki budżetu państwa będą przewyższały dochody uzyskiwane z tytułu kar administracyjnych. Począwszy od czwartego roku dochody zaczną przewyższać poniesione wydatki. Łączny skumulowany efekt finansowy ustawy po dziesięciu latach jej obowiązywania powinien wynieść 19,96 mln zł.

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa	0	-0,22	-0,23	-0,87	-5,08	-8,69	-53,27
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
	(dodaj/usuń)							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i							

	średnich przedsiębiorstw	
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	
	(dodaj/usuń)	
Niemierzalne	dostawcy zajmujący się wytwarzaniem produktów rolnych lub spożywczych;	Dostawcy wytwarzający produkty rolne i spożywcze będą mieli większą pewność funkcjonowania na rynku krajowym, w oparciu o równoprawne umowy zawierane z podmiotami nabywającymi ww. produkty. Umożliwi to takim podmiotom lepsze planowanie produkcji i zaoferowanie swoim pracownikom stałego zatrudnienia. Będzie to również podstawą do podejmowania przez nich działań prorozwojowych, w tym inwestycyjnych i innowacyjnych.
	(dodaj/usuń)	

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń

Koszty po stronie dużych przedsiębiorstw odpowiadają kwotowo wpływom budżetowym z tytułu kar nakładanych na nich z tytułu stosowania nieuczciwych praktyk handlowych

8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu

nie dotyczy

Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).

tak
 nie
 nie dotyczy

zmniejszenie liczby dokumentów
 zmniejszenie liczby procedur
 skrócenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

zwiększenie liczby dokumentów
X - zwiększenie liczby procedur
 wydłużenie czasu na załatwienie sprawy
 inne:

Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.

tak
 nie
 nie dotyczy

Komentarz:

W ramach postępowania w sprawie praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową Prezes UOKiK będzie mógł m.in. żądać od przedsiębiorców przedstawiania określonych informacji, udostępniania dokumentów lub ich kopii, związanych z przedmiotem postępowania.

9. Wpływ na rynek pracy

Projektowana ustawa może mieć pozytywny wpływ na rynek pracy, gdyż będzie działać stabilizująco na przychody podmiotów obejmowanych ochroną, w tym dostawców zajmujących się wytwarzaniem produktów rolnych lub spożywczych.

10. Wpływ na pozostałe obszary

środowisko naturalne
 sytuacja i rozwój regionalny
 inne:

demografia
 mienie państwowe

informatyzacja
 zdrowie

Omówienie wpływu

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Ustawa wejdzie w życie po upływie 6 miesięcy od daty ogłoszenia

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Ewaluacja nastąpi po upływie roku od dnia wdrożenia ustawy, miernikiem będzie ilość wniosków składanych przez dostawców bądź zaprzestanie stosowania przez jedną ze stron praktyk nieuczciwie wykorzystujących przewagę kontraktową wobec drugiej strony.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)